

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Horologium Spirituale Scholasticorum Societatis Jesu

Dirckinck, Johann

[Osnabrugi, 1696

Instructio prævia de perfectione operum.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55025](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55025)

✿ (1) ✿
INSTRUMENTIO

PRÆVIA

De perfectione operum.

Totum hoc HOROLOGIUM, nil nisi thesaurum in agro cordis absconditum indicat: nil nisi modum vitæ cujusdam absconditæ sonat: quem qui teneat, licet foris & coram hominibus, vitam communem aliorum Collegarum more ducere videatur; intus tamen & coram Deo ac Sanctis ejus, vitam sublimem, perfectam, sanctamq; instituat: ad quam nos Christus Dominus hortatur Matth. 5. *Estote perfecti.* Et Spiritus S. per os Eccles. *In omnibus operibus tuis præcellens esto.* Et 1. Pet. 1. *Secundum eum, qui vocavit vos, sanctum; & ipsi in omni conversatione sancti sitis.* Quem in finem requiritur ordo diei, operum accuratio, fervor, cubiculi custodia, intentio pura, aliâq; media.

§. I. De ordine Diei.

Primum perfectionis adminiculū est, operum quotidianorū in singulas diei horas ordinata distributio, quæ, nisi obedientia, charitas, zelus aut necessitas aliud exigat, non perturbetur. A 3 I.

I. Ordinatam hujusmodi temporis partitionem in suis Corinthiis Apostolus inculcat nobis. 1. Cor. 4. *Omnia honestè & secundum ordinem fiant in vobis.* Ut enim docet Sapiens Eccle. 2. *Omnia tempus habent.* Hanc laudat S. Greg. Naz. S. Bernardus, Cassianus; aliique PP. mirè commendant, ac præ cæteris S. Laurent. Justin. L. de disc. c. 10. *Singuli, inquit, Deo famulantes studeant proprias interioris atq; exterioris hominis loco & tempore digerere actiones, ne anteponenda postponant, & agenda prætereant.* Maximi procul dubio periculi est, prout suggerit animus, velle degere.

II. Nec oblitus est, S. Patriarcha noster Ignatius hunc ordinem, temporisq; definiti rationem præscribere: nam 3. p. Const. c. 3. Vult singulos præfinitum sibi tempus rebus spiritualibus impendere cum omni diligentia in Domino: atq; ut nobis præscripsit, ita ipse quoque eundem semper tenorem tenuit in rebus gerendis, & perpetuitatē in omni vita. Hausit hanc methodum à S. Patre P. Claudius Jajus, unus è decem primis sociis. Ut legitur in Hist. Soc. p. 1. L. 12. n. 36. Hausit quoq; P. Vinc.

Vinc. Carraffa, qui ut L. 2. vitæ c. 6. refer-
tur, cum æris campani sonum aliquò vo-
cantem audiret, extemplò quasi Numinis
vocem in aëre formatam audisset, abjectis
omnibus eò se conferebat; ita, ut vel sub
tonforis manibus dato ad examen signo,
etiam semi-rasus, mox in genua procum-
beret. Hos aliòsq; innumeros Societatis
illustres viros æmulemur, & omne tem-
pus fructuosè, jucundèq; collocabimus.
*Sic dies transeat, scribit S. Hieronymus ad
Lætam; Sic nox inueniat laborantem. O-
rationi lectio, lectio succedat oratio. Bre-
ve videbitur tempus, quod tantis operum
varietatibus occupatur.*

§. II. De operum externorum
accuratione.

I. **A**lterum vitæ absconditæ & abditæ
sanctitatis mysteriũ est; non ut ex-
traordinaria, sublimia, admiranda & mun-
di æstimatione magna, verùm ut opera
ordinaria, etiã minima, non ordinariã sed
exquisitã accuratione & diligentia per-
agamus. Exemplo Christi Domini Ar-
chistrategi nostri, in omnibus ordinariis
operibus etiam minimis accuratissimi. O

si licuisset vel per rimulam intueri ; quâ methodo, quâ modestiâ, quo exteriore decore in Nazarethana domo vel preces funderet, vel cibum caperet, vel matri obediret, vel cum nutritio suo laboraret, vel alia exteriora vitæ communis exercitia perageret ! quis sensus, quæ admiratio, quæ devotio mentes nostras occupasset ?

II. Hoc Domini exemplum S. Fundator noster toto vitæ suæ religiosæ tempore sectari studuit. Moribus enim ita fuit compositis, ut nec oculum, nec manum sine causa & ratione moveret, & in statu, incessu, accubatione & sessione, mirè teneret. Cæterum in externis operibus præter exactum ordinem, decentem compositionem, & exquisitam accuratationem, nihil in eo nisi cuius Societatis Sacerdoti commune à vulgo notabatur. Ad eò ut cum prima vice de ejus beatificatione ageretur, miratus quidam è summis Ecclesiæ verticibus dixerit : quid cogitaret Societas, quòd hominem, in quo ipse nihil, nisi ordinarium notâisset, ad Sanctorum honores promoveri postularet ? Responsum verò fuit ; inter cætera præclara enarrata, hoc plu-

plurimū momenti ad terre ad honores Beato conferendos; quōd cum talia ac tanta fecisset Ignatius, vitæ tamē absconditæ amore sanctitatē suam adeò dextrè occultasset.

III. Atq; hanc accuratationem non in gravioribus solūm, verūm etiam in minimis, minutissimisque circumstantiis postulabat S. P. noster Ignatius. Sic pro meditationibus, minutissima in libello exercitiorum præscripsit: & ne hæc oblivioni traderentur, de iisdem examen particulare instituendum præcepit. Et cum in Constitutionibus, p. 3. c. 1. §. 21. materias exhortationum domesticarum indicasset: scil. de abnegatione, charitate, reliquisq; virtutibus; in textu Hispanico, quo Constitutiones conscripsit; modum hæc explicandi ait esse debere; à *menudo*, id est, minutissima quæq; proponenda esse. Et p. 6. Const. c. 1. ait: *No perder punto de perfectione*: id est, in absoluta omnium Constitutionum observatione, nec punctum prætermittendum.

IV. Eodem spiritu imbutus extitit P. Jacobus Laynez (cui Societatem in Europa tantum debere dicebat Ignatius, quan-

tum in Indiis Xaverio) hic inquam tantus vir, cum à S. Patre jussus esset modestiæ regulas domesticis promulgare: mirâ sermonis efficaciâ in exhortatione regularum minimarum observantiam commendavit, & insigni facundiâ magnum coram Deo valorem rerum, hominum judicio minimarum proposuit; quales sunt, quæ à S. Ignatio, post multas preces & lacrymas profusas, in regulis modestiæ præscribuntur. Quæ omnia S. Basilius quoq; in Constit. Monast. hisce confirmat verbis: *Nihil est minutum quod Dei causa fiat, sed grande & spirituale, & ejusmodi quod cælum nobis & præmia cælestia conciliet.* Quisquis igitur hæc parvi ducit, errorem corrigat, & quemadmodû stellæ primo intuitu putantur minimæ; at ratione mox corrigente errorem habêtur magnæ, ita parva in obsequio Dei minimi æstimata, judicio correcto, magna existimemus.

§. III. De interna operum perfectione.

I. **P**otissimum vitæ absconditæ arcænum est; opera externa non cum Religiosorum vulgo nudè peragere; sed

eadem internis virtutum actibus, sublimibus ac purissimis intentionibus, eximiis intensæ charitatis actibus & suspiriis amerosis animare. Atq; hoc est secretum illud soli Deo notum, à S. Maria Magdalena de Pazzis c.6. vitæ tantopere commendatum: ut nimirum perfectionis sublimioris amator, exterius quidem vitam communem ducat; sed interiùs insignes quosdam virtutum actus; occultas sui victorias, abnegationes sui, passionum & sensuū mortificationes, in fallis delationibus, & injuriis silentium, in adversis, molestisq; patientiam heroicè exerceat, aliáq; hominibus cunctis ignota, soli Deo perspecta. De talibus verè dicit sponsus. Cant. 4. *Sicut fragmen mali punici, ita gena tuæ, absq; eo quod intrinsecus latet.* Quasi diceret: Pulchræ sunt, ô Sponsa! genæ tuæ, sicut cortex mali punici; pulchra sunt opera exteriora, quæ videntur; sed quod intrinsecus latet, est longè pulchrius.

II. Quanta verò hinc meritorum & coronarum cœlestiū seges exsurgat, ex eo liquet: manet quispiam in religione viginti & pluribus annis, accedit anno vicecesimo

simo Stanis laus aliquis, unius anni Tiro ; &
 Veterano palmam virtutum præripit : un-
 de hoc nisi à vita abscondita, ab internis
 ferventibus virtutum actibus ? qui velut
 lux intra humilitatis lucernam clausa, fo-
 ris quidem ad exempli boni sufficientiam
 luceant ; sed intus magis ardeant &
 splendescant ? Degunt eodem in Collegio
 quadraginta & plures Collegæ, similes
 stellis eidem Ordinis firmamento infixis,
 eundem cursum, eadem opera videntur
 peragere ; & tamen sicut stella à stella dif-
 fert claritate, magnitudine, motu ; ita hi
 inter se dissident ; tantùmque intercedit
 discrimen, quantum inter diem & noctem.
 Pulsetur omnibus hisce ad unã meditatio-
 nem, faciunt eodem tempore, & quandoq;
 loco ; unus tamen inardescit, & virum
 alium induit ; alter manet in glacie & an-
 tiqua pelle. Idem de studiorum labore,
 corporis refectione cæterisq; actionibus
 dictum velim ; è quibus unus trigesimum,
 alter centesimum, fructum refert. Unde
 verò disparitas nisi ab interno spiritu, &
 latente fervore & amore ?

III. Hic spiritus, hic fervor, & amor abs-
 con-

conditus tantopere Christi Domini opera, licet aliàs foris communia, extulit. O si mentis nostræ oculis in animæ ejus arcana penetrare, & vel in præsepio jacentis, vel in Ægypto latentis, vel in oratione pernoctantis, ardorem, affectus & flagrantia suspiria intueri licuisset, quæ mentis teneritudo, quæ devotio sancta nos afflasset? Idem hic latens in corde ardor, Beatissimæ Dei Genitricis; S. Ignatii, S. Xaverii, aliorumq; sexcentorum Societatis nostræ heroum pectora succendebat. Dum B. Aloysium mira in cælo gloria coruscantem, Anno 1600. 4. Aprilis S. Maria Magdalena de Pazzis in raptu conspiceret; tota attonita exclamabat: *O quantam habet gloriam Aloysius Ignatii filius! nunquam id credidissem, nisi id Jesus meus mihi ostendisset.* Moxque causam addebat: *Habet gloriam tantam ob actus internos, quibus in vita totus deditus fuit, & quia obediens erat divinis inspirationibus. O quantum amavit in terris! ideo fruitur Deo, pleno amore in cælis; & sagittæ in cor Verbi ab illo directæ, nunc in corde ejus requiescunt. O si pretium, vim & præstantiam internorum virtutum*

actuum

actuum, probè intelligeremus! Verè externorum cum internis, nulla est comparatio. Hæcenus illa: ut p. i. vitæ ejus c. 69. recēsetur.

§. IV.

De interno mentis fervore.

I. **U**T clariùs, quis ille fervor sit, qui opera nostra animare debet, intelligas, adverte, quod in vita P. Balthasaris Alvarez scribit Pater de Ponte c. 31. scilicet fervorem esse duplicem: unus est Juvenum & Tironum, qui ollarum instar ad magnum ignem appositarum, vehementer fervent, & quod intus habent, cum strepitu quodam exteriùs effundunt. Alter fervor est perfectorum, estq; gravis, substantialis, planè pacatus, instar ollæ ad moderatum ignem ferventis, meliùsque coquentis id, quod continet; qui fervor etiam est diuturnior. An verò tu, & qualem fervorem habeas, ex analogia alicujus non phlegmaticè & frigidè, sed ferventer, & cum quadam animi accensione disputantis aut concionantis collige.

II. Nam fervor i. ex parte animi operantis habet ignitum quoddam desiderium,

rium. *Tanquam leones ignem spirantes*, ait S. Chrysoſtomus. 2. Ex parte objecti, fervens, cum promptitudine omnes remoras, ac difficultates perumpit, quantumvis ardua generosè & igneè aggreditur, licet sint amori proprio moleſta. *Quis nos ſeparabit à charitate?* Rom. 8. 3. Ex parte continuationis, fervens non fatigatur operando, non retrocedit; ſed quo plus agit & patitur, eò amplius agere & pati deſiderat. *Ignis nunquam dicit ſufficit.* Prov. 30. 4. Ex parte ſubjecti operantis, fervens etiã ſubinde in corpore ſentire ſolet alterationem. Sic S. Ignatius orare incipiens, dum vel menſæ benediceret, vel gratias ageret, mox quodammodo totus igneſcebat, & color aliàs ſubſuſcus in rubicundum mutabatur. Ribad. L. 5. vitæ c. 1. Tres primæ fervoris conditiones corpori haud nocent; quarta nocere ſolet Tironibus indiſcretis, ſi non ex Dei impulſu, ſed conatu proprio, vel Dæmonis tentatione, vel ſuperbiæ inſtinctu, quaſi cogant naturam. Agendum itaq; cum fervore, ſed non abſq; diſcretione.

III. Ex hoc ſtabili fervore, oritur conſtan-

stantia in ordine diei, in operibus ordinariis perfectè obeundis, atq; in omnibus reliquis virtutum actibus. Fervor enim, animi mobilitatem firmat, molestias occurrentes vincit, atq; in arduis robur addit. Quantâ constantiâ fuit Eruditissimus noster P. Franciscus Suarez in explenda integrè meditationis hora, ut diceret, si è duabus altera necessitas imponeretur, vel solitam ritu Societatis orandi horam, vel quæsitam tot annorum labore scientiam amittendi, æquiori se laturum animo, hujus, quàm illius jacturam? Quanta constantia P. Francisci Labata, in observantia regularum; ut in publica concione de se dicere sit ausus, se per 40. annos in Societate, nullam regulam cum plena advertentia fuisse transgressum. Lancic. op. 8. c. 10. Taceo alios Societatis Viros illustres penè innumeros: quos ut imitemur, extimulet nos Apostoli admonitio 1. Cor. 15. *Itaq; Fratres mei dilecti, stabiles estote & immobiles, abundantes in omni opere Domini, scientes, quòd labor vester, non est inanis in Domino.* Ut verò id ipsum impetremus, simus, *Spiritu ferventes* 1. Cor. 12. *Qui*

currunt? quærit S. Bernardus Serm. 23. in
Cant. *Spiritu ferventes animæ. Quæ amat
ardentiùs, currit velociùs, & citiùs pervenit.*
Amemus igitur, & ferveamus, non secus,
ut ait P. Nierenberg. de ad orat. L. 2. c. 5.
Ac si hodie omnes homines simul creati
essent, quorum unus solùm salvandus, re-
liqui omnes damnandi, is scilicet, qui ad
ferventiorum charitatem pertingeret.

§. V.

De impedimentis perfectæ
operationis.

Fervor, ut dictum, omnia impedimen-
ta perfectionis perrumpit: præcipua
sunt,

I. Impedimentum operationis perfe-
ctæ est *Prudentia carnis*, in amore sui fun-
data, quæ sectatur blanda, averfatur diffi-
cilia, horret ad ardua, & laborum certa-
mina ideóq; opera nec integrè nec perfe-
ctè obit.

II. Impedimentum est *levitas animi*,
alia & alia agenda ingerens, mentémq; per
diversa distrahens, atq; ad cursim & præ-
properè omnia peragenda inclinans, ut ad
alia perveniatur.

III.

III. Impedimentum est *Spes vana*, præsentem negligentiam vel dilationem, postea refarciendi: cum tamē actio semel imperfectè peracta, nunquam possit fieri melior, & quod in illa meriti aut gloriæ divinæ periit, æternū perierit.

IV. Impedimentum est *exigua negotii presentis aestimatio*, quod tamen tanquam gloriæ æternæ comparandæ mediū à Providentia Divina tibi suppeditatur.

V. Impedimentum, & gravissimus perfectæ operationis hostis est *Respectus humanus*. Quem omni studio debellare satage, atq; ut id præstes, cogita. 1. An non Deus est præstantior, utilior tibi, magisq; necessarius, ac major Benefactor, quàm ullus mortalium? quanta ergò stultitia est, Deū homuncioni postponere? 2. Omnes homines respectu Dei, minus sunt, quàm lumbricus respectu hominis: quanta ergò dementia, malle offendere Patrem, & summum Benefactorem, quàm terræ lumbricum? 3. Longè majora bona sunt, quibus te ob respectum humanum privas, quàm ab ullo mortalium expectare queas: & longè graviora mala sunt, quæ incurris, quàm

quàm illa quæ ab homine metuis. Talia sunt, offensa Dei, animæ conspurcatio, Spiritûs Sancti contristatio, animæ vulneratio, profectus spiritualis retardatio, conscientia remorsus, mortis amaritudo, lucri æterni neglectus, & pœnarum purgatorii incredibilis acerbitas. An non igitur pro viribus hæc pestis eliminanda, & cum Apostolo dicendum: *Si adhuc hominibus placerem, Christi servus non essem?* Ad Gal. c. i. Et illud S. Hieronymi Epist. 26. *Prima virtus monachi est, iudicia hominum contemnere.*

§. VI.

De intentione operum.

I. **I**ntentio bona est actus voluntatis, opus ad finem supernaturalem dirigens. Bona est ex metu pœnæ orta: melior ex spe præmii cœlestis profecta; optima est, ex amore benevolentia & amicitia erga Deum procedens. Pura est, nihil terrenum, nihil humanum aut vanum admiscens, sed solam Dei gloriam, aut ejus gustum, ac beneplacitum spectans.

II. Intentio duplex est, actualis & virtualis.

tualis. Actualis est, quam quis actu perceptibiliter elicit: Virtualis verò est, quæ ex vi intentionis antè elicitæ moraliter influit, & quasi imperceptibiliter perseverans, causat actionem præsentem. Atque hæc minimum ad valorem & meritum operis requiritur. Cùm verò intentioni facile vanitas aliqua, vana gloria, aliudve peccatum veniale admisceatur; atq; ita hæc destruat & quodammodo revocetur; laudabile & tutius est, intentionem actualem crebrius renovare.

III. Perfectionis cupidi imitentur accuratiores Dei servos, singulis actionibus, præsertim notabilioribus, actualem intentionem præfigendo; paucis saltem verbis: Propter Te Deus. Hoc præscribit Apostolus 1. Cor. 10. Omnia in gloriam Dei facite. Et S. P. Noster 3. p. Const. c. 1. Vult nos rectam habere intentionem circa res omnes particulares. Excelluit in eo R. P. Nicolaus Lancicius, famâ sanctitatis clarus; qui dono Dei eò devenerat, ut singulos passus, dum incederet, & singulos characteres, dum scriberet, actuali intentione Deo offerret, in mente dicens: *Propter te.* Idemq; aliis faciendum suadebat. IV.

IV. Quò autem intentio evadat perfectior, quadruplicem habeat dimensionem, quam in charitate requirit Apostolus ad Ephes. 3. Sit itaq; I. Latitudo ejus tanta, ut complectatur totam actionem, & minimas ejus circumstantias; totū hominem & omnes ejus potentias; omnia motiva omnium virtutū, omnem intensionem, & extensionē omnem fervorem, devotionem & amorem possibilem; omnem deniq; fructum, meritum, impetratorium, satisfactorium Extendat se ad multa, v.g. preces, corporis afflictationes. Offer pro omnibus hominibus, pro omnibus peccatoribus & hæreticis convertendis. Exemplo Christi Domini orantis, laborantis, & morientis pro omnibus, & volentis omnes homines salvos fieri. Et exemplo Apostoli 1. Tim. 2. Optantis orationes fieri primū pro omnibus hominibus. Sic enim amplior & universalior exercetur charitas, plūsque promeretur. Extendat se intentio etiam ad opera vilissima, quod P. Lancicius probat ex S. Chryostomo Hom. 9. in Epist. ad Coloss. & ex S. Hieronymo, v. g. ad sputa jacienda, ad purgamenta narium dejicienda.

B

Omni

Omnia enim vilia cum charitate facta, fiunt aurea atq; divina, ut docet S. Anselmus in c. 3. Epist. 1. ad Corinth. — Præxin 20. intentiones seu 20. diversarum virtutum motiva conjungendi, vide in Heliotropio P. Alphonsi Gianotti S. J. & in P. Lancicio opusc. 11. c. 1. Sed omnia referenda ultimò ad præstantissimum motivum charitatis, quæ est origo omnium virtutum, ut docet S. August. de moribus Eccl. cap. 1.

2. Longitudo extendat se ad omnia totius vitæ momenta, ad totam æternitatem & ultrà ; si quid ultrà possibile foret. Ad volendum & faciendum aliquid semel pro semper : atq; ad retractandum omne tempus præteritum malè transactum.

3. Profunditas se porrigat ad humiliationem sui profundissimam, ad compensationem & retractionem omnis mali, tam à se, quàm ab aliis commissi. Volendo laudem Deo denegatam supplere pro omnibus.

4. Sublimitas elevetur ad conjunctionem sui cum Christo, B. Virgine, & omnibus Sanctis, omnia offerendo per illum

& in illo, ut sint ad gustum Divinæ majestatis, perpetuumq; ejus sacrificium, ipsi tanquam vitæ ac mortis Domino debitum; & quia ipse est summum Bonum. — Quomodo verò opera nostra cum operibus Christi conjungenda, docuit & fecit P. Ludovicus de Ponte, ut refertur in vita ejus L. 2. c. 2. Idem præstitit P. Stredonius, ut in vita c. 13. legitur.

§. VIII.

Media perfectè operandi.

I. **P**Ræter exactam ordinis Diei observationem, de qua antè dictum; primum medium est serietà & totius animi integra applicatio, ad agendum, quod agis: nam pluribus intentus minor est ad singula sensus. Neq; festinandum, v. g. sub oratione, vel horarum recitatione, ut ad studia veniatur: sed opus præsens ita peragendum, ac si ultimum vitæ foret, nec aliud restaret.

II. Alterum medium est observatio accurata omnium quæ vel Institutum nostrum, vel Superiorum instructio, aut ordinatio præscribit; vel ipsa mens tua aut ra-

tio dicat. Hoc enixè, curabat B. Aloysius, ut mentis suæ lumen factis æquaret. L. 2. vitæ c. 7.

III. Præstantissimum medium opera singula bene peragendi est; vel memoria præsentis S. Angeli Custodis, vel memoria S. Ignatii Fundatoris; vel potius fides viva Dei præsentis, omnia spectantis, ac te accuratè observantis: quæ sanè plus apud te, quàm ipsiusmet Superioris oculus, valeat necesse est. Quis autem ageres? quis orares in cubiculo, si P. Generalem, aut Provincialè per rimam ostii tibi invigilare nõsles?

IV. Memoria mortis, iudicii, brevitatis vitæ, & æternitatis, plurimùm juvat ad rite instituenda opera. In omnibus cogitationibus, locutionibus, sive actibus tuis, dic; ait S. Bernardus: *Itane ageres*, si hanc scires pro certo novissimam vitæ tuæ horam? *In form. hon. vitæ*

V. Juvat quoq; ad bene perfectèq; operandum crebra aspirationum, & piorum suspiriorum ante, sub, & post opus usurpatio, de qua suprà §. 3. jam petendo gratiam, jam mentem ad Deum elevando, jam Sanctorum patrocinia implorando, jam
pro

pro successu gratias agendo. Excelluit in his actibus mirè Pater noster Didacus Martinez, Peruanæ Provinciæ lumen, eximiæ sanctitatis, miraculis ante & post obitum clarus, qui multos centenos, imò millenos hujusmodi affectus amorfos eliciebat. Ut in processu de eo, in Sanctorum numerum referendo legitur.

VI. His mediis sedulò utendo, id affe-
quêris 1. Ut non negligenter & obiter;
sed ut S. Pater noster exigit; omnia peragas
cum omni diligentia in Domino. Et pudore
suffundêris, si te triplo majorem diligen-
tiam, conatum, studium adhibere notes ad
profana, quàm ad spiritualia in oculis Dei
pretiosiora: si te advertas audire, legere,
vel tractare studia humaniora aut philoso-
phica avidiùs, quàm sacra; si diligentius te
præpares ad disputationem, defensionem,
concionem, quibus ages cum hominibus;
quàm ad meditationem, orationem, com-
munionem, quibus ages cum Deo & Cœli-
tibus. 2. Omnia & singula ages exactè,
cum cœlesti quodam decoro, virgineâ mo-
destiâ, & sincerâ, non fucatâ omniũ mem-
brorum compositione; sive publicè, sive
privatim ea peragas. B 3 S.

Motiva perfectè operandi.

I. **M**otivum primū est voluntas Dei: *Hæc est voluntas Dei, sanctificatio vestra.* 1. Theff. 4. Ut scilicet in omni conversatione & actione sancti sitis.

II. Æterna Dei electio. *Elegit nos in ipso, ante mundi constitutionem, ut essemus sancti & immaculati in conspectu ejus in charitate.* Ad Ephes. 1.

III. Prædestinatio divina: *Quos præscivit & prædestinavit conformes fieri imaginis Filii sui.* Rom. 8. Signum ergo prædestinationis est, vitam, & actiones Christo conformare.

IV. Creatio nostra. *Homo ad imaginem Dei conditus est, ut imitator esset sui Authoris.* ait S. Leo, Serm. 1. de Jejun.

V. Redemptio nostra, Christi; Incarnatio, vita, passio, mors. Quæ omnia Christus præstitit; ut tum gratiam nobis mereretur, tum, ut exemplum bene vivendi præberet. *Seipsum tradidit, ut exhiberet ipse sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam aut rugam, aut aliquid hujusmodi, sed ut sit sancta & immaculata.* Eph. 5. VI.

VI. Præter hæc communia, nobis peculiaris est vocatio ad Societatem JESU: quo enim fine nos vocavit? ut scilicet; *Secundùm eum, qui vocavit vos, sanctum, & ipsi in omni conversatione sancti sitis.* I. Pet. 1. Vocavit enim nos Deus ad Societatem, in primo etiam nū flore vernantem, tanquam ad Scholam insignem perfectionis; in qua & ipsi disceremus vitam sanctam, eamq; alios doceremus. Si igitur turpe est literarum studio sub finem anni, non majorem, quàm sub initium, scientiã acquisivisse: quàm id turpe erit Religioso in Schola tam illustri? Cùm ut docet S. Bernardus: *In Religioso debeat esse angelica in corpore conversatio, in corde prophetica expectatio,* (beatitudinis promissæ Matth. 19. 29.) *in utroq; Apostolica perfectio.* Ser-mone 2. de alto & basso.

VII. Taceo, quòd Angeli Tutelares orationes & adiones nostras offerant Deo: quomodo verò imperfectionibus scaten-tes præsentare audebunt? Taceo, quòd operum telam quotidie texamus, ut ex ea nobis aurea vestis nuptialis contexatur, quã induti in nuptiis agni comparebimus;

quàm ergo indecens est aureæ vesti, atterere lacinias & fila cannabina? ut Deus revelavit Patri Balthasari Alvarez. Denique cum tantus sit numerus in mundo, (utinam non etiam in ordinibus religiosis) imperfectè, tepidèq; viventium & agentium: an non saltem nobis, qui JESU Socii dicimur, & sumus, Jesu vitam perfectam æmulari, par est, ut numero paucorum selectorum Dei amicorum accenseamur? vel certè an non saltem eâ perfectione nobis est agendum pro cœlesti regno, seu potius Deo ipso, summo Bono nostro; quàm Mundani opifices laborant pro mundo, & lucro tetreno? *Utinam Fratres, sic nos essemus cupidi gratiæ spiritualis, quemadmodum seculares homines pecunia temporalis!* exclamat S. Bernardus.

S. IX.

Exempla perfectè operantium imitanda.

I. **E**Xemplum primum & longè perfectissimum est Deus ipse: nam *Dei perfecta sunt opera.* Deut. 32. Deus perfectissimè agit, & operatur magna æquè ac par-

parva: tantam enim perfectionem habet in sua specie formica, quantam elephas in sua: tantam passer, quantam aquila, tantam trigla, quantam balena. *Estote ergo vos perfecti, sicut & Pater vester caelestis perfectus est.* Matth. 5.

II. Exemplū perfectæ operationis excellentissimum præbet nobis Redemptor noster Christus, idea & prototypon nostrū, identidem inspiciendum. Quantò quisq; se ei in virtutis imitatione hinc conformare studuerit, tantò ei in primā gloria & claritate appropinquabit. ait S. Bonaventura in form. Novit. p. 1. c. 32. ubi & ita hortatur: *Describe tibi in corde tuo mores & actus Christi: quàm humiliter se habuit inter homines, quàm benignus inter discipulos, quàm modestus in edendo & bibendo: quàm misericors super pauperes. Quomodo nullum sprexit vel horruit, etiamsi erat leprosus. Quomodo divitibus non adulabatur. Quàm liber fuerit à curis mundi; nec anxius pro corporis necessitatibus. Quàm verecundus in visu, quàm patiens ad contumelias, quàm mitis in responsis; non enim studuit se vindicare verbo mordaci & amaro; sed blando*

Et humili responso alterius malitiam sanare. Quomodo mulierum familiaria colloquia vitavit causâ exempli; unde etiam Discipuli mirabantur, quando solus cum Samaritana loquebatur; eò quòd quasi insolitum videbatur in ipso. &c. Hæc sit sapientia tua, hæc meditatio tua Et studium semper aliquid de ipso cogitare, unde Et provoceris ad imitandum eum, Et afficiaris ad eum amandum.

III. Exemplum exhibet Beatissima Virgo, à Christo Sole justitię illustrata, velut Luna perfecta & plena: quę maxime gratię perfectissimè cooperata, eò pervenit ut omnes Sanctos & Angelos gratiã & gloriã superârit. Ut hortatu Patris Martini Gu-tierii (cui B. V. spectabilis propterea gratias egit) docuit P. Franciscus Suarez L. 9. de gra. c. 6.

IV. Exemplū offert nobis S. Patriarcha noster Ignatius, miram in omnibus actionibus suis accuratorem, ordinem, decorem fervorem, constantiam, & intentionis puritatem procurans, nil nisi Dei majorem gloriam spectans (quod ultimum in constitutionibus, 242. vicibus repetens valde

nobis inculcat) huic perfectioni , præsentem diem cum hesternò conferens, & cum profectu p̄fectum , indies tanta incrementa adjecit, ut suum illum Manresanum statum (in quo mirabilibus donis fuit illustratus) extremâ jam ætate , prima rudimenta & lineamenta appellaret, quæ quotidie in se Deus expoliret atq; perficeret. Atq; hujus internæ sanctitatis testes erant radii lucis cœlestis, foris promicantes, quos S. Philippus Neri, Joannes Paschalius, Alexander Perronius, & P. Oliverius Manaræus observavêre ; sed in primis P. Ludovicus Consalvus Domus Professæ Romanæ Minister, qui quotiescunq; orantem S. Ignatium in cubiculo adiit ; quod accidit sæpissimè, cœlesti splendore radiantem conspexit. Teste P. Lancicio opusc. 18. de gloria S. Ignatii.

Hæc exempla luculenta crebrò intueamur, tanquam specula fulgidissima, & imitari conemur ; ut Jesu vitam, veri Jesuitæ, vitâ nostrâ exprimamus cum P. Ludovico de Ponte L. 2. vitæ c. 3. sæpe dicentes: *Eo modo orabo, docebo, colloquia instituem, aut cibum sumam, quos Christus Dominus,*

B.

B.V. S. Ignatius) *Angelus vel Sanctus*
quispiam e cœlo redux id perageret.

S. X.

De cubiculi Custodia.

Perfectionis compendium, est vita abscondita, & silentii, cubiculique custodia: quæ, quantum fieri potest, & per officium ac charitatem licet, se à strepitu humano abstrahit & in cubiculi sui solitudine se recondit: hæc enim ut docet S. Basiliius, est cœlestis doctrinæ Schola, divinorum artium disciplina: illic Deus totum est, quod discitur. Quam vitam Christus ipse triginta annorum spatio præclare nos docuit.

I. Cubiculum teste S. Laurentio, Justiniano, est Sponsi cœlestis reclinatorium, Schola scientiæ, cœli scala, quâ liberè in vastissima cœlorum spatia conscenditur. Cella enim amanti cœlum est. Mihi oppidum carcer est, solitudo paradus, scribit ad Rusticum S. Hieronymus. Hic igitur quiesce, hic stude, lege, ora, & absconditis cœli deliciis fruere.

II.

II. Certè nihil unquam egregium sperari potest à Religioso nimis vago, & cubiculi custodiam negligente. Cella enim est officina heroicorum operum, P. Jacobus Alvarez Tom. 2. l. 3. p. 5. verè scribit: *Nunquam vidisti aliquem virum spiritua- lem, sanctitatis amatorem, qui non esset amicus cellæ, publici, (in quantum poterat) declinator, silentii sectator.* Si enim tu, ultra id, quod status tuus requirit, & necessitas exigit, discursus amas, per atria Domûs, imò & per vicos & plateas ambulas, quærens non quem diligit anima tua; sed quem cupit curiositas tua, & confabulationibus variis occuparis; nec vir spiritualis efficiaris, nec te sanctitatis amatorem ostendes. Causam reddit; quia mentis puritas, in officina puritatis, nempe in cella comparatur; & spiritus pacatus & quietus, spiritus fervens & ignitus non in foris, non in negotiis sæcularibus, sed in loco spiritualibus apto, scilicet cubiculo, conquiritur.

III. Quantum igitur obedientia sinit, quantum charitas, zelus & salus proximi permittit; ab humanis solatiis, evagationibus

nibus & confabulationibus abstrahere, fuge portam, fuge domos & plateas, atque in cubiculi tui penetralibus abdere. Bonus cellita, ait Thomas de Kempis L. 1. de doctr. claustr. c. 7. Civis est cœli, amicus Dei, socius beatorum Angelorum, cognitor secretorum, inspector supernorum, victor tentationum, expulsor Dæmonum, bellator vitiorum, contemptor mundanorum, neglector curarum, possessor quietis, obtentor pacis, amator scripturarum, speculator veritatis, gustator puritatis, continuator orationis. . . Custos cellæ est custos linguæ, non audit detractiones, non percipit rumores, non videt vanitates, non trahitur ad levitates.

IV. Quod si præstiteris & in cubiculo tuo velut virtutum ac meritorum officinâ, multa pro gloria Dei elucubraveris, & velut bombyx inclusus, nobile sericum confeceris, aut velut Apelles quidam intra cortinas, opera (ut prædictis paragraphis descripsimus) accurata, fervida, præstantia, atque æternitati commendanda, elaboraveris: in illo die, quidquid egeris in cubiculis, prædicabitur in tectis: in illo, inquam

quā, die magno, quando Deus innumera mundi lumina, quæ sub modio abscondita latuere, producet, ut toti mundo pateant. Quando extrahet tot millenos è cryptis Martyres; quando educet tot millenos ex eremis Anachoretas: quando producet è deserto Baptistam, è carcere Petrum, ex ergastulo Paulum, ex Pathmi exilio Joannem, è specu Manrefano Ignatium, è tugurio Sanciano Xaverium, Lainium & Salmeronem è secessu Vicetano, eosque in publicum gloriæ cœlestis theatrum adducet. Tunc & te simili honore beabit: tunc è serico, quod clam parasti vestem immortalitatis tibi contextet: pro picturis eleganter elaboratis, gloriæ suæ similitudinem concedet: vocemque illam, unà cum aliis, audire mereberis: *Mortui estis (mundo) & vita vestra abscondita est cum Christo in Deo: sed cum Christus apparuerit vita vestra, tunc & vos apparebitis cum ipso in gloria.* Ad Coloss. 3.

vers. 4.

HORO.